יובענפוהי ידורן צפרי שמיא צפרי שמיא

איקרו צפרי סתמא לא איקרו ת"ש בכל

צפור מהורה מכלל דאיכא ממאה לא מכלל

דאיכא אסורה מאי היא אי מרפה בהדיא

כתיב ואי בשחומה דמצורע מסיפא דקרא

נפקא יוזה אשר לא תאכלו מהם יילרבות

שחומת מצורע לעולם בשחומה דמצורע

ולעבור עליו בעשה ובלא תעשה ולוקמה

במרפה ולעבור עליו בעשה ולא תעשה

סדבר הלמד מענינו ובענינא דשחומה כתיב סדבר

ת"ש ⁴שתי צפרים חיות מאי חיות לאו

שחיות בפיך מכלל דאיכא ® לאו שחיות

בפיך לא מאי חיות שחיין ראשי אברים

שלהן ת"ש מסיפא טהורות (כ) מכלל דאיכא

ממאות לא מכלל דאיכא מרפות מרפות

מחיות נפקא הניחא למאן דאמר יימרפה

חיה אלא למ"ד טרפה אינה חיה מאי איכא

למימר ועוד בין למ"ד מרפה חיה בין למ"ד

אינה חיה מדתנא דבי ר' ישמעאל נפקא

דתנא דבי רבי ישמעאל נאמר מכשיר

ומכפר בפנים ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ

מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשה בו

מכשיר כמכפר אף מכשיר ומכפר האמור

בחוץ עשה בו מכשיר כמכפר אלא אמר רב

נחמן בר יצחק למעומי צפורי עיר הנדחת

למאי אי לשילוח סלא אמרה תורה שלח

לתקלה בו אלא לשחימה רבא אמר למעומי

שלא לזווג לה אחרת קודם שלוחיה למאי אי

לשחימה הא בעיא שילוח אלא לשילוח רב

פפא אמר לצפורים (שהחליפו יו (בצפורי)

עבודה זרה דכתיב זהיית חרם כמוהו

יכל מה שאתה מהייה הימנו כמוהו למאי

אי לשילוח לא אמרה תורה שלח לתקלה

אלא לשחיטה רבינא אמר הכא במאי

עסקיגן בעוף שהרג את הנפש היכי דמי

אי דגמר דינא בר קטלא הוא אלא קודם

גמר דינא ולמאי אי לשילוח בעי לאתויי

לבי דינא וקיומי יובערת הרע מקרבך אלא

לשחימה: עוף ממא רובץ על ביצי עוף

מהור: בשלמא עוף ממא רובץ על ביצי

מהור בעינן צפור וליכא אלא עוף מהור

רובץ על ביצי עוף ממא הא צפור הוא

ולמאי. להי מינייהו איצטריך קרא להך דהא משלח פשיטא דשל עיר הנדחת לאו בר שילוח הוא דלא אמרה תורה שלח לחקלה דממון

עיר הנדחת אסור ואם ישלחנה יהיו בני אדם לדין אותה לאחר זמן: **אלא בשחוטה**. אפילו ההיא דשחוטה היא ולא אכלי לה ויכול לשורפה אחר שחיטה לא חיתי מעיר הנדחת: **רבא אמר.** להכי אחי טהורות שלא יזווג לה אחרת שאם בא לידו מצורע אחר לאחר שיטהר את זה לא יאמר הכהן הבא אחרת וזווגה לחיה של מצורע ראשון דהכי משמע טהורות מכלל דאיכא אסורות ומאי ניהו הנשארת

דמצורע: ולמאי. בעית לה דמצורע: אי לשחיטה הא בעיא שילוח. משום מצורע קמא ופשיטא דאסור: אלא לשילוח. ותיפוק ליה לשילוח

דתרוייהו: רב פפא אמר. טהורות למעוטי לפרים שהחליפן ולקחן מן העובד כוכבים בדמי עבודה זרה שמכר לו: ולמאי. קבעי לה

דמבעי קרא למיסרה: אי לשילות. פשיטא דאסור: בר קטלא הוא. ופשיטא דאינו ראוי לשלוח ולא לשחיטה דהא דינו בסקילה: אלא לשחיטה. דאי משום ובערת הרע הרי מבוער מן העולם הוא: מי רבי אליעור מחייב לשלח. אע"פ שאין הבילים שלו הואיל ומנהגו בכך ששוכן על בילים אחרים ועוף טהור הוא ולא זהו שקורין קוקו״ה: **קורא זכר**. אבל נקבה אפילו רבנן מודו כדמפרש

שו א מיי פי"ג מהלי שחינות הלי יא

טוש"ע י"ד סי רלב סעיף

נוש"ע שם סעיף ז:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] בגם' דמלורע ולעבור

עליו בעשה. נ"ב מיי׳ פי"ל

ז׳: בן שם אלא לשחיטה

וכו׳ אלא לשילות וכו׳

לניפורים שהחליפו וכו׳ הכא במאי עסקיען בעוף שהרג וכו׳. על כל זה

ג זכוי. על כל זו מיי' פי"א שם הלי וע"ש במ"ל הלי א'

ג] תום' ד"ה למעוטי וכו' ול"ע וכו'. נ"ב עי שער המלך פ"ד מהל' גירושין

סוף הלי ב:

לעזי רש"י

קוקו"א [קוק"ו]. קוקייה.

דבר סתום שאין מפורש בו במה מדבר, הוי

לומדו מן הענין, פרשה שנכתב בה במה הענין מיירי (לעיל קטו:) אם אי

אתה יודע במה הכתוב

מדבר, לא ולמד מפרשה

שכתוב בה ולפי הפרשה

הוא נכחד אצלה וחוהדריו למ״ד טרפה חיה. (מ:) אמרו לו פו.). למ"ד טרפה חיה. לעיל (ט:) אמרו לו והלא הרבה מתקיימות

שתים ושלש שנים (לעיק

טרפה

חיה. אין סופה לחיות (שם). מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר נפניס

. אשם מלורע (קדושין נד

כל הקרבנות (קדושין שם)

סטאות ואשמות (כריתות שם). מכשיר ומכפר

. לפורי מלורע (כריתות שם)

מכשירי בחוך הן שהרי חוץ לעיר נעשית מלותה

ולהכשיר את המצורע

לבא במחנה (קדושין שם)

ומכפר בחוץ, עגלה ערופה

שם). בפנים עשה בו מכשיר כמכפר. לא חלה

בין אשם מלורע לשאר

לשמות (שם ושם). אף כו'

בחוץ עשה בו מכשיר.

בייין בטיים. לפרי מלורע דאסורי בהנייה מחיים, כמכפר

כשעיר המשתלח ועגלה

שימה מקובצת

לו רב פפא אמר לצפרים

שהחליפן בעבודת כוכבים דכתיב והיה כצ"ל:

שיר ומכפר מכשיר נחוץ,

קדושין נו:ן, ו) והרש"ל מוחה תיבות בלפורי וכתב שהחליפו בעבודה זרה דכתיב וכו' וכ"כ רש"ח וכ"ג מתוס' ד"ה לנפרים], וכ"ל מתוס, ד"ה נגפרים],

1) [קדשין נח. ע"ז נד:

תמורה ל:], ח) [לעיל

קלח:], ע) [ל"ל ולקיש

וכ"א צילקוט], י) [לפ"

הרש"ל ל"ל הטהורים הס"ד ואח"כ מה"ד אי טרפה והא כו'], ל) [אמור פרק ד], () [ויקרא יד], ודיבור זה וגם דיבור שאחר זה המתחיל קורא זכר לית להו שייכות להכא בסוגיא ועל כרחך דשייכא לעיל במשנה קלח: ועי בפרש"י דלעיל וקלת לריך מיקון], נ) [ל"ל דלהריגה], ם) [נדל"ל דרבא],

תורה אור השלם ו. עפיה שפיר ואנבה ו. צְּבְּיֵה שָּבְּיוּ וְאִנְּבֵּה שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָא בַהּ תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל חֵיוַת יְנוֹנוֹנוּיִי נִיטְיֵלֵּ יִרוּרְן בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְרוּרְן בַל בַשַּׁרַא: דניאל ד ט בְּיְלֶיתְּי 2. כְּל צִפּוֹר טְהֹרָה תֹאכֵלוּ: דברים יד יא 3. וְזֶה אֲשֶׁר לֹא תֹאכְלוּ נ. וְוֶּי רְּיֶשֶׁר וְהַפְּרֶס מַהֶּם הַנְּשֶׁר וְהַפְּרֶס וְהָעְזְנִיָּה: דברים יד יב 4. וְצִוְּה הַכֹּהֵן וְלְקָח לִמִּשָׁהֵר שְׁתֵּי צִבְּּרִים לִמִּשָׁהֵר שְׁתֵּי צִבְּּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז ישני תולעת ואוב:

בֵּיתֶרְ וְהָיִיתָ חֵרֶם בָּמֹהוּ שַׁקַץ הְשַׁקְצָנוּ וְתַעֵב שַׁקֵץ הְשַׁקְצָנוּ וְתַעֵב הְתַעֲבָנוּ כִּי חַרֶם הוּא: דברים ז כו

דברים יג ו

הנהות הב"ח (ל) גמ' מכלל דאיכא דלאו שחיות: (ב) שם ת"ש מסיפה טהורות לאו מכלל דאיכא: (ג) שם כד פפא

ובענפוהי ידורן לפרי שמיא. והכא לא כתיב כנף וע"כ עופות טמאין נמי מתקבלין באילנות ומשתמעי כולהו מלפור: מדקאמר לפור טהורה

> אסורה ומן הטהוריםי היא וטרפה: והא בהדיא לתיב. (ויקרא כב) נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה ובעוף טהור מיתוקם קרא בת"כי שיהא מטמח בבית הבליעה: חי שחוטה דמלורע. ושחט את הלפור האחתם וקי"ל בע"ז (דף עד.) ובקדושין (דף נו.) דאסורין בהנאה: ווה אשר לא מאכלו מהם. יתירא הוא מהם מן הטהורין דהא אטהורין דלעיל מיניה קאי המשולחת מותרת דלא אמרה תורה שלחנה כדי שיכשלו בה אחריני שיהו לדין ואוכלין אותה בני אדם אלא ודאי כל חטאות ואשמות: מכשיר בחוץ. לפרי מלורע שהן לטהר: מלפר נחוץ. שעיר המשתלח: עשה בו מכשיר כמכפר. בכל מיני כשרות וטהרה שהרי גם המכשירין קרבים האמורין שלהן: אף בחוץ עשה לפרים כמכפר שעיר מכשיר. המשתלח דאסור במום דבעי ראוי לשם שבאיזה שיפול הגורל לשם יהיה ראוי למזבח: אמר רב נחמן. טהורות

מותר: עשה. טהורה תאכלו ולא האסורה כגון שחוטה דמלורע ולאו הבא מכלל עשה עשה: ואימא לרבות טרפה. כלומר אמאי ניחא לך לאוקומי עשה בשחוטה דמצורע טפי מטרפה: דבר הלמד מענינו. זה אחד מי"ג מדות מקרא שכתוב סתם ואין אנו יודעין במה מדבר הוי לומדו מענינו: והא בענינא דשחוטה כתיב. טהורה תאכלו והא ודאי לא אכיל לה אלא שחוטה ועלה כתיב וזה אשר לא תאכלו מן השחוטה: שתי לפרים חיות מאי היום לאו היום לפיך. ראויות לפיך טהורות ומדכתיב לפרים חיות מכלל דאיכא דשמייהו לפרים ולא חיות נינהו דהוו טמאות: שחיין ראשי אברים שלהן. למעוטי מחוסרות אבר: לאו מכלל דחיכה טמחות. בלשון קושיה: ומשני לא מכלל דאיכא אסורות טרפות ומעטינהו דלא ליתכשרו לטהרת מלורע אע"ג דלאו קרבן נינהו אלא מחוץ למחנה שוחטה אל כלי חרם: מחיות נפקח. ולח טרפה דחינה חיה: הניחת. הא דמלרכת קרא אחרינא למאן דאמר טרפה חיה: ועוד. טרפה מדתנא דבי רבי ישמעאל מבנין אב נפקא: מכשיר בפנים. אשם מלורע וחטאות מחוסרי כפרה דובין ויולדות שאינן באין אלא להכשירן בקדשים: מכפר בפנים.

למעוטי לפורים של עיר הנדחת:

לרבות שחוטה דמלורע.

ויקרא יד ד

והוריא ההוא או ס. וְנַיּנְּבִּיֹא נַוּוּיִא אוּחֹלֵם הַהְּוֹא יוּמְת כִּי דְבֶּר סְרָה עַל יְיָ ָּיִ בְּיִּבֶּה טְּנְיִּתְ בְּּיִבְּ אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִּם וְהַפּּּרְךְּ מַאֶרֶץ נִינְּיַבְ בְּנְּהַדִּינְהְ מִן מַבֶּית עֲבָדִים לְהַדִּינְהְ מִן שיייר צוּרְּ יִיְּ הַבֶּרֶךְ אֲשֶׁר צְּוְּךְ יְיָ אֱלֹהֶיךְּ לֶלֶכֶת בָּה וּבִעַרְתָּ אֱלֹהֶיךְּ לָלֶכֶת בָּה וּבִעַרְתָּ ָהָרֶע מִקּרְבֶּף:

7. שַׁלַחַ הְּשָׁלַח אֶת הָאֵם ואַת הַבַּנִים תַּקַח לַרְ ְּלֶמֵעֵן יִיטַב לֶךְ וְהַאֲרַכְּתְּ וְמִים: דברים כב ז יְמִים:

בעבודה זרה כנ"ל ותינת

בלפורי נמחה:

מרפות מחיות נפקא. תימה הא דרשינן מיניה שחיין ראשי אברים וליכא למימר דה"ק דטרפה ידעינן מכל שכן

לדידיה לא ממעטינן טרפה מחיות ובפ"ק דע"ו (דף ה:) אמרינן מנין למחוסר אבר שאסור לבני נח שנאמר מכל החי אמרה תורה הבא בהמה שחיין ראשי אברים שלה ופריך והא מבעי ליה למעוטי טרפה טרפה מלהחיות זרע נפקא הניחא למ"ד טרפה אינה יולדת אלא למאן דאמר טרפה יולדת כו' אלמא ממעט טרפה מקרא דמכל החי אפילו למ"ד טרפה חיה דלמ"ד דיולדת כ"ש דחיה דאפילו למ"ד דחיה מלי סבר דאינה יולדת כדמשמע באלו טרפות (לעיל דף מ:) ומשמע נמי התם דליכא לאוקומי קרא אתרוייהו וי"ל דהתם דלקיום העולם אין סברא למעט מחוסר אבר אלא טרפה דאע"ג דחיה אינה חיה ומן מרובה אבל הכא איכא לאוקומי אתרוייהו ולמ"ד טרפה חיה לא מסתבר למעט מיניה טרפה כיוו

מוסף רש"י דאיכא לאוקומי אמחוסר אבר או שמא יש לחלק בין חי לחיות: לכועומי צפרי עיר הגרחת. וו). דבר הלמד מענינו.

תימה הא נמי נפקא מדתנה דבי רבי ישמעהל דכיון שאסורים בהנאה לא קרינן ביה ממשקה ישראל ואפשר דלא ממעטינן ממשקה ישראל אלא דומיא דערלה וכלאי הכרם שלא היה להם שעת הכושר כדאמר פ"ק דמנחות (דף ו.) והילכך אפילו לכפרה מותרות דאי משום הנאה מצות לאו ליהנות ניתנו גן ול"ע בבהמת עיר הנדחת אם עבר והקדישה והקריבה אם הוא קרבן כשר כיון ⁰ דלשרפה קיימה: שלא יזווג לה אחר. צ"ע היאך משמע זה מטהורות וח"ת

וחיות ל"ל וי"ל דרבה סורב נחמן בר יצחק לא פליגי אהדדי ותרי מיעוטי חד לדמר וחד לדמר:

לצפרים שהחליפן בעבודה זרה. כאן נמי צ"ל

דלכפרה כשרות דאל"כ תיפוק ליה מדתני דבי רבי ישמעאל ומשום הכי נקט שהחליפה בעבודה זרה אבל לפרים הנעבדים פשיטא דאסורין דאין ראויין לכפרה:

כדאמר רב כהנא 'תקח לך ולא לכלביך הכא גמי תקח לך ולא לכלביך והיכא איתמר דרב כהנא אהא דתניא אם מרפה חייב בשילוח יאפרוחים מרפות פמור משילוח מגא הני מילי אם שרפה סולהקיש אם מרפה לך ולא לכלביך יולהקיש אם מרפה לאפרוחים מה אפרוחים מרפות פמור משילוח אף אם מרפה גמי פמור מלשלח אם

ערופה (כריתות שם). ובערת הרע מקרבך. מצוה נול כל בחייבי מיתה להביאן לב" כדי לבער רשעים מישראל

בגמרא [ע"ב] טעמא דרבי אליעזר: אם טרפה. אמן של אפרוחים טרפה חייב לשלח אבל אפרוחים טרפות אינו חייב לשלח את האם: